

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/50/2018
Identifikačné číslo spisu:	1110245605
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1110245605.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD., v spore žalobkyne Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Pribinova 2, proti žalovanému HOJE Press, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Panská 13, IČO: 35 850 230, za účasti spoločnosti DANICON HOLDING, a.s., so sídlom v Bratislave, mestská časť Rača, Pribylinská 12, IČO: 36 655 520, zastúpenej JUDr. Stanislavom Jakubčíkom, advokátom so sídlom v Bratislave, Kutlíková 17, a spoločnosti REZIDENCIA STRELKOVA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, mestská časť Rača, Pribylinská 12, IČO: 35 705 183, o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, uzavretej dňa 11. novembra 2005 medzi postupcom spoločnosťou VLADYKA k.s. Bratislava a postupníkom spoločnosťou DOMINO Press s.r.o., Bratislava, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14C/212/2010, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. januára 2017 sp. zn. 8Co/351/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Spoločnosti DANICON HOLDING a. s., so sídlom v Bratislave, mestská časť Rača, Pribylinská 12, priznáva náhradu trov konania proti žalobkyni v celom rozsahu.

Odôvodnenie

. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 18. februára 2014 č.k. 14C/212/2010-142 určil, že postúpenie pohľadávok na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 11. novembra 2005 medzi postupcom spoločnosťou VLADYKA, k.s. Bratislava a postupníkom spoločnosťou DOMINO Press, s.r.o. Bratislava je neplatná. Žalovaným v 1. a 2. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok za podaný návrh vo výške 99,50 € na účet tunajšieho súdu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; žalobkyni náhradu trov konania nepriznal. Rozhodol tak podľa § 80 písm. c/ O. s. p., § 37 ods. 1, § 39, § 525 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka s odôvodnením, že

právny predchodca žalobcu SR - Krajský školský úrad v Prešove sa domáhal v konaní voči žalovaným v 1. a 2. rade určenia neplatnosti predmetnej zmluvy o postúpení pohľadávok, v priebehu konania došlo k zrušeniu Krajského školského úradu v Prešove, teda žalobcu a podľa § 1 písm. a/ zákona č. 345/2012 dňom 01. 01. 2013 a v zmysle § 2 ods. 6 zákona č. 345/2012 pohľadávky, ktoré mal k 31. 12. 2012 v správe Krajský školský úrad v Prešove, prešli do správy Ministerstva vnútra SR, čím došlo priamo zo zákona k zmene žalobcu. Dospel k záveru, že žalobca preukázal naliehavý právny záujem na určení v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p., pretože ako účastník dohody uzatvorenej dňa 17. 10. 2001 so spoločnosťou VLADYKA k. s. má záujem, aby vedel komu dlhuje, či spoločnosti VLADYKA k. s. alebo spoločnosti VLADYKA s. r. o. alebo ďalším nástupníckym spoločnostiam, ktoré uzatvárajú zmluvy o postúpení pohľadávky, k čomu právny predchodca žalobcu, t. j. Okresný úrad v Bardejove alebo SR Krajský školský úrad v Prešove nedal súhlas. V konaní bolo nesporné, že podkladom pre zmluvu o postúpení pohľadávky bol rozsudok Okresného súdu Bardejov spis. značky Cb 55/1995 zo dňa 10. 11. 1997 v spojení s doplňujúcim rozsudkom zo dňa 02. 12. 1997, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 16.01. 2002. Dohodou uzatvorenou dňa 17. 10. 2001 sa spoločnosť VLADYKA k. s. Bardejov a Okresný úrad Bardejov dohodli na späťvzatí odvolania, ako aj zastavení exekúcie vedenej pod č. E903/1995 a súčasne sa VLADYKA k. s. Bardejov ako žalobca zaviazal, že môže postúpiť pohľadávku len s písomným súhlasom žalovaného, t. j. Okresného úradu v Bardejove. Keďže spoločnosť VLADYKA k. s. nemala písomný súhlas Okresného úradu Bardejov na postúpenie pohľadávky je dohoda o postúpení pohľadávok uzatvorená medzi postupcom VLADYKA k. s. a postupníkom DOMINO Press s. r. o. zo dňa 11. 11. 2005 neplatná, pretože je v rozpore s ustanovením § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 39 Občianskeho zákonníka. Dohodu uzatvorenú medzi spoločnosťou VLADYKA k. s. a Okresným úradom v Bardejove zo dňa 17. 10. 2001 posúdil ako platnú, pretože z nej jednoznačne vyplýva, že VLADYKA k. s. ako žalobca sa zaviazal, že pohľadávku môže postúpiť len s písomným súhlasom žalovaného, t. j. Okresného úradu v Bardejove. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich neuplatnil. Na zaplatenie súdneho poplatku za návrh zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. a podľa položky 1b Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou zákona č. 71/1992 Zb. s odôvodnením, že žalobca je v konaní oslobodený od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm., a preto poplatková povinnosť prešla na žalovaných v 1. a 2. rade.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 24. januára 2017 sp. zn. 8Co/351/2014 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti proti žalovanému 1/ (predtým VLADYKA k. s.), zrušil a konanie zastavil. V časti proti žalovanému 2/(teraz žalovaný) rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol. Žalovanému 2/, spoločnosti DANICON HOLDING a.s. a spoločnosti REZIDENCIA STRELKOVA s.r.o. priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobkyni v celom rozsahu. V časti uloženia povinnosti žalovaným 1/ a 2/ zaplatiť súdny poplatok, rozsudok súdu prvej inštancie zrušil. V odôvodnení svojho rozhodnutia dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie nie je vecne správny z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie v súlade s ust. § 80 písm. c/ O. s. p., účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie skúmal existenciu naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, avšak pri posudzovaní splnenia tejto zákonom stanovenej podmienky vecného prejednávania určovacej žaloby, vychádzal zo skutočnosti, že žalobca ako účastník dohody uzatvorenej dňa 17. 10. 2001 so spoločnosťou VLADYKA k. s., má záujem, aby vedel komu dlhuje, či spoločnosti VLADYKA k. s. alebo spoločnosti VLADYKA s. r. o. alebo ďalším nástupníckym spoločnostiam, ktoré uzatvárajú zmluvy o postúpení pohľadávky, k čomu právny predchodca žalobcu nedal súhlas. Samotná skutočnosť, že právny predchodca žalobcu bol účastníkom dohody uzatvorenej dňa 17. 10. 2001 so spoločnosťou VLADYKA k. s. Bardejov, v ktorej sa strany okrem iného dohodli, že VLADYKA k. s. Bardejov môže pohľadávku postúpiť len s písomným súhlasom právneho predchodcu žalobcu, a že tento k postúpeniu pohľadávky nedal súhlas, nezakladá naliehavý právny záujem žalobcu na určení neplatnosti postúpenia pohľadávok na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 11. 11. 2005 medzi spoločnosťou VLADYKA k. s. Bratislava a právnym predchodcom žalovaného v 2. rade, keď nesporné bolo, že následne došlo k ďalšiemu postúpeniu pohľadávok právnym predchodcom žalovaného v 2.rade na spoločnosť STEP BY STEP s. r. o. Bratislava, ktorá následne postúpila pohľadávky ďalším spoločnostiam, z ktorých spoločnosti Doprastav Export, Paneláreň Vrakuňa, REZIDENCIA STRELKOVA a DANICON HOLDING ako

daňoví dlžníci štátu požiadali v zmysle § 63 a ods. 6 zákona č. 511/1992 Zb. o započítanie svojich pohľadávok voči štátu proti svojim daňovým dlhom. Z týchto skutočností uvedených žalobkyňou v žalobe, nevyplývalo také ohrozenie konkrétneho práva a ani právneho postavenia žalobkyne, ktoré by vyžadovalo poskytnutie preventívnej ochrany skôr, než dôjde k jeho porušeniu, určovacou žalobou. Taktiež zo skutočností, že žalobkyňa bola Daňovým riaditeľstvom SR vyzvaná na predloženie potvrdenia o uznaní, resp. neuznaní uvedených pohľadávok, nemožno vyvodiť potrebu poskytnutia preventívnej ochrany žalobkyňi z dôvodu ohrozenia jej práva alebo objektívnej právnej neistoty. Odvolací súd sa stotožnil s názorom spoločnosti DANICON HOLDING a. s., uvedeným v jeho odvolaní, že otázka možnosti započítania pohľadávky nezakladá naliehavý právny záujem žalobkyne na požadovanom určení, a to aj z dôvodu, že ide o započítanie pohľadávok ďalšími nástupníckymi spoločnosťami, na ktoré tieto pohľadávky boli postúpené spoločnosťou STEP BY STEP Bratislava, na ktorú boli pohľadávky postúpené právnym predchodcom žalovaného v 2. rade. Odvolací súd ďalej konštatoval, že možnosť započítania pohľadávky iných spoločností, ktoré nie sú stranami tohto sporu, nemožno posudzovať v tomto konaní o určení platnosti, resp. neplatnosti postúpenia na základe predmetnej zmluvy zo dňa 11.11. 2005 uzavretej medzi právnymi predchodcami žalovaného. Vzhľadom na to, že po postúpení pohľadávok na základe zmluvy o postúpení uzavretej dňa 11. 11. 2005 medzi spoločnosťou VLADYKA k. s. Bratislava a právnym predchodcom žalovaného v 2. rade došlo následne k ďalšiemu postúpeniu pohľadávok právnym predchodcom žalovaného v 2. rade na iné spoločnosti, nemôže byť ohrozené, resp. neisté právo žalobcu a ani jeho právne postavenie vo vzťahu k žalovanému v 2. rade, odstránenie ktorého ohrozenia alebo neistoty by bolo možné dosiahnuť predmetnou určovacou žalobou, pretože ak by aj bola predmetná zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 11. 11. 2005 posúdená v tomto konaní ako platná, nie je tým vyriešená otázka platnosti ďalších následne uzavretých zmlúv o postúpení predmetných pohľadávok, a preto dospel k záveru, že nie je daný naliehavý právny záujem žalobkyne na určení platnosti alebo neplatnosti postúpenia pohľadávok medzi právnymi predchodcami žalovaných v 1. a 2. rade, v tomto konaní určovacou žalobou proti žalovanému v 2. rade. Odvolací súd uviedol že v iných prebiehajúcich konaniach, na ktoré poukázal žalobca aj vo svojom vyjadrení, môže byť táto otázka platnosti alebo neplatnosti postúpenia pohľadávok na základe zmluvy zo dňa 11. 11. 2005 posúdená ako otázka predbežná a aj z toho dôvodu nemá žalobkyňa naliehavý právny záujem na určení, ktorého sa domáha žalobou v tomto konaní. Nakoľko bolo zistené, že žalovaný v 1. rade (VLADYKA, s.r.o. bol ako obchodná spoločnosť zrušená od 7. januára 2014 a následne na to vymazaná z Obchodného registra dňom 3. apríla 2014, rozhodol o zrušení rozsudku súdu prvej inštancie v časti proti žalovanému v 1. rade a konanie zastavil. O trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 2 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP.

3. 1. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej len „dovolateľ“) v celom rozsahu dovolanie, ktorého prípustnosť podania odôvodnila ustanovením § 420 písm. f/ CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a ustanovením § 421 ods. 1 písm. b/ CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená). Uvedenú vadu zmätočnosti videla v tom, že jediným argumentom odvolacieho súdu bolo konštatovanie, že žalobkyňa nemá na žalobou požadovanom určení práva naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c/ OSP a teda sa meritórnym rozhodovaním o podstate podanej žaloby vôbec nezaoberal a výrok napadnutého rozsudku odvodil len od záveru, že neexistuje naliehavý právny záujem na určení práva. Záver o neexistencii naliehavého právneho záujmu vyslovil bez toho, aby sa riadne zaoberal vecou samou, teda bez toho, aby posúdil platnosť, resp. neplatnosť predmetnej zmluvy o postúpení pohľadávok. Odvolací súd sa jednostranne a prejudiciálne zaoberal len možnosťou, že zmluva o postúpení pohľadávok je platná. Avšak žalobkyňa má za to, že práve záver súdu o tom, že predmetná zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 11.11.2005 platná nie je, má zásadný význam nielen pre ňu, ale priamo ovplyvňuje ďalšie vzťahy, ktoré sú touto zmluvou dotknuté a ktoré sú v súčasnosti priamo ohrozené (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5 Cdo 31/2011).

3.2. V súvislosti s namietaným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP mala za to, že nebola vyriešená otázka ohľadne existencie alebo neexistencie naliehavého právneho záujmu v prípade žaloby o určení neplatnosti (prvotného) postúpenia pohľadávky a následného postupovania tejto

pohľadávky na ďalších postupníkov. Žalobkyňa vyjadrila názor, že v prípade ak je prvotné postúpenie pohľadávky neplatné, všetky ďalšie postúpenia takejto pohľadávky sú rovnako neplatné a žalobkyňa v zmluvnom postavení dlžníka z týchto pohľadávok má právny záujem na určení neplatnosti ich postúpenia za predpokladu, že postupník si takto neplatne nadobudnuté pohľadávky ďalej uplatňuje alebo ich opakovane postupuje na nové subjekty. Žalobkyňa zdôraznila, že má naliehavý právny záujem predovšetkým na určení neoprávnenosti v poradí prvého postúpenia takejto pohľadávky a to v záujme právnej istoty nielen ďalších (potencionálnych) postupníkov, ale najmä v záujme existencie záväzkovo-právneho vzťahu medzi dlžníkom a jeho ďalšími veriteľmi. Podľa nej v konkrétnom prípade na jej strane existuje naliehavý právny záujem na určení neplatného (prvotného) postúpenia pohľadávok v zmysle žaloby, nakoľko práva žalobkyne v postavení dlžníka na jednej strane a práva žalovaných, intervenientov a ďalších postupníkov v postavení veriteľov na strane druhej sú priamo ohrozené rozhodnutím súdu o platnosti alebo neplatnosti prvotného postúpenia predmetnej pohľadávky; tiež mala za to, že jej majetkové práva sú priamo ohrozené prebiehajúcou exekúciou, kde súd povolil odklad exekúcie na dobu do skončenia konania na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14C 212/2010; a tiež z dôvodu opakovaného postupovania a uplatňovania neexistujúcich pohľadávok. Podľa nej, ak by konajúci súd určil, že (prvotné) postúpenie pohľadávok na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 11.11.2005 medzi spoločnosťou VLADYKA a spoločnosťou Domino je neplatné, potom všetky následné postúpenia tejto pohľadávky by sa stali ex lege neplatným právnym úkonom. Pokiaľ by súd konštatoval, že postúpenie pohľadávky medzi spoločnosťou VLADYKA a spoločnosťou Domino je neplatné, následný právny úkon v podobe postúpenia pohľadávky zo spoločnosti Domino na spoločnosť SBS je ex lege neplatným právnym úkonom. Rovnako aj následné postúpenie príslušenstva pohľadávky zo spoločnosti SBS na spoločnosť STAVIA by bol ďalším (v poradí tretím) absolútne neplatným právnym úkonom. Žalobkyňa podotkla, že z uvedeného dôvodu by spoločnosť STAVIA nemohla byť účastníkom exekučného konania na strane oprávneného, nakoľko z absolútne neplatného právneho úkonu nemôžu vzniknúť žiadne právne účinky voči žiadnej zo strán. V ostatnom žalobkyňa poukázala na konanie vedené na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 12Cb/74/2011 (prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14C 212/2010); na exekučné konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 46Er 618/2014, so zámerom dať do pozornosti, že vo vyššie uvedených konaniach súdy dospeli k záveru o potrebe rozhodnutia o určení platnosti postúpenia pohľadávok medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade z hľadiska zásadného významu s následným vplyvom na prebiehajúce exekučné konanie.

4. Obchodná spoločnosť DANICON HOLDING, a.s.(intervenient 1/) sa stotožnila s postupom odvolacieho súdu, nakoľko postupoval správne, keď sa v prvom rade zameril na posúdenie naliehavého právneho záujmu a jeho existencie pred skúmaním vecných dôvodov žaloby žalobkyne. Podľa neho právne postavenie žalobkyne nie je vôbec neisté, nakoľko v súčasnosti exekučné konania, v ktorých by mohla byť postúpená pohľadávka na základe napadnutej zmluvy o postúpení vymáhaná, sú zastavené a nie je možné v nich pokračovať. Z toho vyplýva, že postúpenú pohľadávku si voči žalobkyňi nemôže nikto zákonne exekučne uplatniť. Podľa úvahy spoločnosti DANICON HOLDING, a.s. za spôsobilý prostriedok súdnej ochrany práva možno považovať žalobu dlžníka (v danom prípade žalobkyne) na určení neplatnosti postúpenia pohľadávky pre rozpor s dohodou medzi dlžníkom a veriteľom, iba ak je žaloba podaná bez zbytočného meškania po oznámení veriteľa (postupcu) o postúpení pohľadávky (§ 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka), pričom iba takýto návrh spĺňa preventívnu funkciu určovacieho návrhu, v opačnom prípade daná žaloba nie je prípustná, nakoľko absentuje pri nej práve naliehavý právny záujem. V danom prípade však žalobkyňa podala žalobu v novembri 2010, pričom oznámenie o postúpení pohľadávok právneho predchodcu žalovaného 1/ na žalovaného 2/ obdržala už 5. decembra 2005, t.j. po uplynutí takmer 5 rokov, čo jednoznačne nemožno považovať za včasné podanie žaloby, aby táto žaloba mohla plniť svoj účel.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa.

Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

7. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

8. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa

§ 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

10. V danom prípade dovolateľka uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, ktorý vymedzila tým, že odvolací súd sa meritórnym rozhodovaním o podstate podanej žaloby vôbec nezaoberal a výrok napadnutého rozsudku oprel len od záver, že neexistuje naliehavý právny záujem na určení práva, nakoľko na strane žalobkyne neexistuje právo, ktoré by bolo ohrozené vo vzťahu k žalovanému a to z dôvodu, že v tomto konaní nemožno posudzovať platnosť postúpenia pohľadávky na iné spoločnosti, ktoré nie sú stranami tohto sporu, a preto aj keby bola predmetná zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 11. 11. 2005 posúdená v tomto konaní ako platná, nie je tým vyriešená otázka platnosti ďalších následne uzavretých zmlúv o postúpení pohľadávok. Podľa žalobkyne odvolací súd vyslovil záver o neexistencii naliehavého právneho záujmu bez toho aby sa riadne zaoberal vecou samou, teda bez toho aby posúdil platnosť, resp. neplatnosť predmetnej zmluvy o postúpení pohľadávok.

11. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neutrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neutrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky

poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. V súvislosti s námietkou žalobkyne o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné poukázať na to, odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; medziiným uviedol dôvody, so zreteľom na ktoré dospel k záveru o neopodstatnenosti tvrdenia žalobkyne o preukázaní naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti postúpenia pohľadávok na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 11.11. 2005 medzi spoločnosťou VLADYKA k.s. a právnym predchodcom žalovaného 2/. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje argumentáciu, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil spôsobom zodpovedajúcim zákonu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

14. Ďalej dovolací súd uvádza, že vo vzťahu k dovolacej argumentácii žalobkyne, otázka posúdenia naliehavého právneho záujmu je otázkou právneho posúdenia. Zamietnutie žaloby pre nedostatok naliehavého právneho záujmu nepredstavuje porušenie práva na spravodlivý proces. Je potrebné si uvedomiť, že prípustnosť dovolania založená cez § 420 písm. f/ CSP rieši tú-ktorú konkrétnu procesnú vadu v konaní, nakoľko dovolacím dôvodom v tomto prípade môže byť len namietanie tejto konkrétnej procesnej vady (§ 431 ods. 1 CSP). Namietanie nesprávneho právneho posúdenia sporu je možné uviesť ako dôvod dovolania len pri dovolaniach prípustných v zmysle § 421 CSP (§ 432 ods. 1 CSP). Nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP (R 24/2017).

15. Najvyšší súd následne pristúpil k posúdeniu prípustnosti dovolania vyvodzovanej žalobkyňou z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP . Uvedený dovolací dôvod predpokladá, že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Súčasná právna úprava dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania. V konkrétnom prípade musí dovolateľ relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadná právna otázka nebola dovolacím súdom dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu a ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ (porovnaj Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 1382).

16. Podľa dovolateľky nebola vyriešená otázka ohľadne existencie alebo neexistencie naliehavého právneho záujmu v prípade žaloby o určenie neplatnosti (prvotného) postúpenia pohľadávky a následného postupovania tejto pohľadávky na ďalších postupníkov.

17. Dovolací súd pristúpil ku skúmaniu, či odvolací súd v základnom konaní dovolateľom nastolenú otázku riešil, avšak dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na riešení inej právnej otázky ako nastolenej v rámci podaného dovolania. Odvolací súd založil svoje rozhodnutie na právnej otázke spočívajúcej v posúdení naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určení neplatnosti Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 11. novembra 2005, pričom dospel k záveru, že možnosť započítania pohľadávky iných spoločností, ktoré nie sú stranami tohto sporu, nemožno posudzovať v tomto konaní o určení platnosti, resp. neplatnosti postúpenia na základe predmetnej zmluvy zo dňa 11.11. 2005 uzavretej medzi právnymi predchodcami obchodnej spoločnosti VLADYKA, s.r.o. (predtým žalovaný 1/) a právnych predchodcom žalovaného (predtým žalovaný 2/). Tiež bolo konštatované, že ak by aj

bola predmetná zmluva o postúpení pohľadávok posúdená ako platná, nie je tým vyriešená otázka platnosti ďalších následne uzavretých zmlúv o postúpení predmetných pohľadávok, a preto nebol podľa odvolacieho súdu daný naliehavý právny záujem žalobcu na určenie platnosti či neplatnosti postúpenia pohľadávok medzi právnymi predchodcami žalovaných v 1. a 2. rade (VLADYKA, s.r.o. a HOJE Press, s.r.o.). Dovolací súd v súvislosti na žalobkyňou poukázané prerušené konania z dôvodu potreby rozhodnutia o určenie platnosti postúpenia pohľadávok konštatuje, že nemôže byť dôvodom osvedčujúcim naliehavý právny záujem na určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je skutočnosť, že je z dôvodu vedenia takéhoto konania prerušené iné, časovo predchádzajúce, hmotnoprávne súvisiace konanie na plnenie. V každom konaní súd samostatne posudzuje prípadné dôvody na prerušenie konania, a takéto rozhodnutie nemôže byť záväzným pre posúdenie existencie podmienok pre vedenie iného súdneho konania.

18. Žalobca v rámci dovolania napadol aj prvý výrok, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie v časti proti žalovanému 1/ zrušil a konanie zastavil a tretí výrok, ktorým žalovanému 2/, spoločnosti DANICON HOLDING a.s. a spoločnosti REZIDENCIA STRELKOVA s.r.o. priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobkyni v celom rozsahu a štvrtý výrok, ktorým v časti uloženia povinnosti žalovaným 1/ a 2/ zaplatiť súdny poplatok, rozsudok súdu prvej inštancie zrušil.

19. Vo vzťahu k týmto výrokom dovolací súd súdiac podľa obsahu dovolania konštatuje, že dovolateľ síce napadol rozhodnutie odvolacieho súdu v celom rozsahu uplatňujúc dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, ale ho vôbec vo vzťahu k uvedeným výrokom neodôvodnil v zmysle § 431 a § 432 CSP.

20. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie je vzhľadom na uvedené nedôvodné, a preto ho dovolací súd ho ako celok zamietol (§ 448 CSP).

21. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný a preto na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP by mal (potenciálny) nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Žalovanému však preukázateľne žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli (k dovolaniu žalobkyne sa nevyjadril), a preto mu dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

22. Obchodná spoločnosť DANICON HOLDING a. s., so sídlom v Bratislave, so sídlom v Bratislave, mestská časť Rača, Pribylinská 12 bola v dovolacom konaní úspešná a preto jej dovolací súd priznal voči žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.